

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
NAUCZYCIELI I INNYCH PRACOWNIKÓW SZKOŁY
W SYTUACJACH
KRYZYSOWYCH I NADZWYCZAJNYCH**

SP2 Międzyrzecz

WSTĘP

Do podejmowania działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych w szkole zobowiązuje **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem**. W myśl tego dokumentu szkoły i placówki podejmują działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności, gdy dzieci i młodzież używają, posiadają lub rozprawdzają środki odurzające.

W rozporządzeniu § 10 zobowiązuje szkoły i placówki do opracowania, strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych, wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady postępowania policji z nieletnimi sprawcami czynów karalnych jest Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Policja zgodnie z art. 37 ustawy, w wypadkach nie cierpiących zwłoki zbiera i utrwała dowody czynów karalnych, w razie potrzeby dokonuje ujęcia nieletniego, a także wykonuje czynności zalecane przez sędziego rodzinnego.

Dokumentem wewnętrznym uściślającym te zasady jest Zarządzenie nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 roku w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.

Pozostałe akty prawne:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. Nr 35, poz. 228 z późn. zmianami – tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109) oraz przepisy wykonawcze w związku z tą ustawą.
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 1982 r. Nr 35, poz. 230 z późn. zmianami).
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198).
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. Nr 30, poz. 179 z późn. zmianami).
5. Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
6. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zmianami).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 2261). Ustawa z dnia 24.04.1997 o przeciwdziałaniu narkomanii

Strategia działań wychowawczych, zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec uczniów zagrożonych uzależnieniem obejmuje wszelkie działania wychowawcze, profilaktyczne, edukację prozdrowotną i jest realizowana przez wszystkich pracowników szkoły.

Podmiotem działań w ramach strategii są uczniowie.

Strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych.

Strategie działań :

I. Wychowawcze:

- 1.rozmowa wychowawcza nauczyciela z uczniem,
- 2.rozmowa wychowawcy klasy z uczniem,
- 3.rozmowa wychowawcy z rodzicami,
- 4.ostrzeżenie, upomnienie wychowawcy klasy,
- 5.nagana wychowawcy klasy,
- 6.rozmowa ucznia z pedagogiem lub psychologiem szkolnym,
- 7.rozmowa ucznia z dyrektorem lub wicedyrektorem szkoły,
- 8.rozmowa ucznia z podmiotami jak w pkt .6 i 7 w obecności rodziców ucznia,
- 9.nagana dyrektora szkoły,
- 10.utrata przywilejów uczniowskich, np.: „szczęśliwy numer”,
- 11.zakaz udziału w imprezach klasowych i szkolnych,
- 12.zakaz pełnienia funkcji w klasie, szkole, reprezentowania szkoły na zewnątrz,
- 13.przeniesienie ucznia do równoległej klasy,
- 14.przeniesienie ucznia do innej szkoły za zgodą Kuratora Oświaty.

II. Zapobiegawcze:

- 1.pogadanki na godzinach wychowawczych,
- 2.prelekcje pedagoga szkolnego,
- 3.prelekcje pielęgniarki szkolnej,
- 4.organizowanie spotkań ze specjalistami (policja, lekarz, terapeuta, psycholog),
- 5.udział w akcjach informacyjnych, happeningach na terenie szkoły i poza szkołą,
- 6.kontrola występowania zjawisk patologicznych w środowisku szkolnym, lokalnym, rodzinnym,
- 7.indywidualne rozmowy z wychowawcą klasy, pedagogiem, dyrektorem,
- 8.pomoc psychologiczno-pedagogiczna,

9. edukacja prozdrowotna, promocja zdrowia psychicznego i zdrowego trybu życia,
10. organizowanie akcji i zajęć profilaktycznych,
11. rozwijanie aktywności szkolnej i pozaszkolnej, zainteresowań i umiejętności psychospołecznych, sprawności fizycznej,
12. organizowanie scenek tematycznych, spektakli teatralnych,
13. filmy edukacyjne,
14. systematyczna edukacja i współpraca z rodzicami uczniów,
15. utrzymywanie współpracy z różnymi instytucjami w zakresie rozwiązywania problemów dzieci

III. Pedagog szkolny:

1. Zapewnia pomoc pedagogiczną dzieciom zagrożonym uzależnieniem na terenie szkoły, prowadzi indywidualne konsultacje i poradnictwo pedagogiczne z uczniami podejmującymi zachowania ryzykowne.
2. Systematycznie rozpoznaje i diagnozuje zagrożenia związane z uzależnieniem (ankiety skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli, obserwacje diagnozujące, rozmowy kierowane, indywidualne rozmowy z uczniami, konsultacje z wychowawcami, nauczycielami i pozostałymi pracownikami szkoły).
3. Prowadzi działalność informacyjną, która obejmuje upowszechnianie wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły informacji na temat szkodliwości środków lub substancji, których używanie jest zagrożeniem dla zdrowia i życia uczniów.
4. Udostępnia rodzicom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły materiały edukacyjne dotyczące problematyki zapobiegania narkomanii.
5. Dostarcza osobom zainteresowanym informacji na temat dostępnych form pomocy (placówki i organizacje wspierające dziecko i rodzinę, placówki świadczące pomoc społeczną rodzinie, punkty konsultacyjne dla osób z problemem uzależnienia, placówki leczenia uzależnień i współuzależnień organizacje pozarządowe służące pomocą rodzinie, inne) dzieciom zagrożonym uzależnieniem i uzależnionych, osobom współuzależnionym.
6. Organizuje, prowadzi zajęcia profilaktyczne, integracyjne we współpracy z wychowawcami klas, współorganizuje profilaktyczne imprezy ogólnoszkolne w celu zaspokajania potrzeb

psychicznych i społecznych uczniów, rozwijania poczucia własnej wartości, motywowania do podejmowania właściwych decyzji, różnych form aktywności, rozwijania zainteresowań i umiejętności psychospołecznych.

7. Współpracuje z instytucjami i organizacjami wspierającymi dziecko, rodzinę i szkołę w zakresie rozwiązywania ich problemów .

8. Organizuje i uczestniczy w wewnątrzszkolnym doskonaleniu nauczycieli oraz w warsztatach,

szkoleniach, kursach organizowanych przez placówki zajmujące się tą działalnością.

9. Współpracuje z dyrekcją szkoły, wychowawcami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły we wszystkich działaniach mających na celu redukcję zachowań ryzykownych uczniów, w sytuacjach wymagających interwencji lub w sytuacjach wymagających udzielenia pomocy uczniowi, który znalazł się w sytuacji kryzysowej

IV. Dyrektor szkoły:

1. Realizuje zadania wynikające ze Statutu Szkoły.
2. Monitoruje i odpowiada za realizację strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych.
3. Na bieżąco informowany jest przez wychowawców, nauczycieli i innych pracowników szkoły o podejmowanych przez nich działaniach wynikających z realizacji strategii.
4. Podejmuje stosowne decyzje tak, aby każda interwencja była przeprowadzona z zachowaniem wszelkich praw zarówno uczniów, jak i ich rodziców.

V. Nauczyciele i wychowawcy klas:

1. Realizują zawarte w Szkolnym Programie Wychowawczym, Szkolnym Programie Profilaktyki oraz w Planach Pracy Wychowawcy Klasowego.
2. Systematycznie prowadzą edukację prozdrowotną, promocję zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów na godzinach do dyspozycji wychowawcy, na zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań.
3. Realizują zagadnienia dotyczące zapobieganiu narkomanii w ramach przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają te zagadnienia oraz ścieżek: edukacji prozdrowotnej i wychowania do życia w rodzinie.
4. Uczestniczą w WDN oraz kursach, szkoleniach, konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów uczniów oraz sposobów podejmowania wczesnej interwencji w sytuacji zagrożenia uzależnieniem.

5. Wykorzystują zdobytą wiedzę w pracy z uczniami i ich rodzicami informując o szkodliwości środków i substancji, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa oraz może doprowadzić do uzależnienia.
6. Wychowawcy klas organizują szkolenia z rodzicami uczniów o charakterze profilaktycznym, zapraszają specjalistów z zakresu tej tematyki.
7. Wychowawcy klas dokonują diagnozy sytuacji wychowawczej, przejawów zachowań ryzykownych uczniów swojej klasy, sytuacji życiowej rodzin dysfunkcyjnych.
8. Wychowawcy klas i nauczyciele współpracują z pedagogiem, psychologiem z poradni PP, szkolną pielęgniarką w zakresie realizowania zagadnień profilaktycznych, wychowawczych i edukacji prozdrowotnej.

VI. Pielęgniarka szkolna podczas pobytu na terenie szkoły:

1. Udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji; określa stan, w jakim on się znajduje.
2. Wzywa pogotowie ratunkowe (po konsultacji z dyrektorem), jeśli wymaga tego stan zdrowia ucznia.
3. Powiadamia dyrektora szkoły o każdej interwencji w sytuacji, gdy stwierdzi, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających lub stał się ofiarą pobicia.
4. Współpracuje z pedagogiem i wychowawcą w sytuacjach kryzysowych, wymagających udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub podejrzewa, że uczeń ma problemy zdrowotne spowodowane zaniedbaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem.

VII. Pracownicy obsługi szkoły:

Uczestniczą w organizowanych w szkole szkoleniach z funkcjonariuszami Policji na temat reagowania w sytuacjach kryzysowych mających miejsce na terenie szkoły (podejrzanie, że uczeń znajduje się pod wpływem narkotyków, alkoholu, posiada substancję przypominającą narkotyk, dokonał czynu karalnego, stał się ofiarą przemocy).

Informują dyrektora szkoły lub wychowawcę lub nauczyciela o każdej zaobserwowanej sytuacji kryzysowej, wymagającej interwencji .

Wykaz procedur:

- I. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego przez ucznia w szkole lub przypadki tzw. fali.
- II. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania przemocowego ze strony uczniów.
- III. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia. (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych).
- IV. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (ostre narzędzia np. nóż, żyłotka, kastet itp.) **lub popelnienia przez ucznia czynu karalnego.**
- V. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarnie zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie- chodzenie po sali bez zgody nauczyciela, brak reakcji na polecenia nauczyciela).
- VI. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły. (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).
- VII. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.
- VIII. Procedura przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, **używa alkoholu lub innych środków** w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, **np. występuje przypadek pedofilii w szkole**
- IX. Procedura przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.
- X. Procedura przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk **lub podejrzany pakunek.**
- XI. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.
- XII. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia lub podejrzenia o palenie tytoniu.
- XIII. Procedura postępowania w sytuacji wagarów ucznia
- XIV. Procedura postępowania. Sytuacja – wypadek w szkole lub na terenie szkoły
- XV. Procedura postępowania w przypadku kradzieży.
- XVI. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia nadużywania mediów elektronicznych (internet, portale społecznościowe, zakupy on-line, cyberprzemoc).
- XVII. Wtargnięcie napastnika do szkoły.**
- XVIII. Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły.**
- XIX. Procedura postępowania na wypadek występowania przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia oraz innych niepokojących zachowań seksualnych(np. prostytutka, i inne)**

Procedury uzupełniające:

- 1.PROCEDURA W PRZYPADKU ZWOLNIENIA UCZNIĄ Z NIEKTÓRYCH ZAJĘĆ SZKOLNYCH PRZEZ RODZICÓW
- 2.PROCEDURA OCZEKIWANIE UCZNIÓW NA ROZPOCZĘCIE ZAJĘĆ SZKOLNYCH
- 3.PROCEDURA OPUSZCZANIE SZKOŁY PRZEZ UCZNIÓW PO ZAKOŃCZONYCH LEKCJACH
- 4.PROCEDURA W PRZYPADKU UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH, APELI, AKADEMII
- 5.ROCEDURA -ZAJĘCIA POZALEKCYJNE/POZASZKOLNE
- 6.PROCEDURA -OSOBY OBCE W SZKOLE

W opracowanych procedurach przyjęto następujące sformułowania i definicje:

Przez zachowanie agresywne rozumie się następujące zachowania:

- Celowe popychanie, kopanie
- Bójki;
- Stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia własnego i innych – posiadanie niebezpiecznych przedmiotów (środki pirotechniczne, łańcuchy, noże, zapalniczki, kije, itp.), używanie ognia na terenie szkoły, posiadanie niebezpiecznych substancji.
- Wulgarnie zachowanie, lekceważący i arogancki stosunek do uczniów i pracowników szkoły.
- Nie respektowanie zarządzeń obowiązujących na terenie szkoły.
- Wymuszanie, zastraszanie, podżeganie do bójek, wyzywanie.
- Dewastowanie mienia szkolnego i cudzej własności, itp.

Przez zachowanie przemocowe rozumie się:

- Dręczenie psychiczne i fizyczne
- Zastraszanie
- Zjawisko „fali”
- Pobicia, wyzywania, itp.
- Nękanie telefonami, e-mailami, nagrywanie filmów, robienie zdjęć, umieszczanie obraźliwych i wulgarnych komentarzy na forach internetowych, itp.

Działania podejmowane w ramach interwencji:

Rozmowa z osobą będącą świadkiem zdarzenia (dyrektor, nauczyciel, pracownik obsługi, inna osoba dorosła przebywająca na terenie szkoły, zwracająca uwagę na niewłaściwe zachowanie ucznia)– rozmowa bezpośrednio po zaistniałym zachowaniu sprzecznym z przyjętymi zasadami. Rozmowa ma na celu przypomnienie panujących zasad i zwrócenie uwagi na to, że uczeń nie powinien w taki sposób postępować.

Rozmowa z wychowawcą klasy – następuje po zwróceniu uwagi na niewłaściwe zachowanie innego pracownika szkoły lub ucznia, który był świadkiem danego zdarzenia. Rozmowa ma na celu, podobnie jak wyżej, przypomnienie panujących zasad i zwrócenie uwagi na to, że uczeń nie powinien w taki sposób postępować. Wychowawca informuje ucznia, że jeśli dane zachowanie się powtórzy, zostaną wyciągnięte dalsze konsekwencje. Rozmowa odbywa się w obecności pedagoga lub innego świadka. Wychowawca informuje ustnie (telefonicznie) rodzica (prawnego opiekuna) o zdarzeniu i dalszych konsekwencjach jeśli obecne działania nie przyniosą skutku.

Rozmowa z pedagogiem szkolnym – następuje po rozmowie z wychowawcą jeśli podjęte przez niego działania nie przyniosły skutków. Poinformowanie rodzica o podjętych działaniach i odnotowanie tej informacji w dzienniku pedagoga.

Rozmowa z dyrektorem szkoły – ma miejsce wówczas, gdy po podjętych przez pedagoga działaniach, uczeń nadal postępuje niewłaściwie. Dyrektor szkoły w rozmowie informuje o tym, że jeśli dane zachowanie nadal będzie się powtarzało to zostaną wobec ucznia wyciągnięte dalsze konsekwencje.

Upomnienie ustne - stosuje się, gdy uczeń poważnie naruszył normy i zasady panujące w szkole a kary wynikające z WSO są nieskuteczne. Jest odnotowane w dzienniku szkolnym i arkuszu ocen. Upomnienia może udzielić dyrektor szkoły w obecności uczniów klasy do której uczęszcza uczeń i wychowawcy.

Nagana ustna - stosuje się, gdy uczeń poważnie naruszył normy i zasady panujące w szkole, kary wynikające z WSO są nieskuteczne a uczeń został już ukarany karą upomnienia ustnego. Jest odnotowana w dzienniku szkolnym i arkuszu ocen. Upomnienia może udzielić dyrektor szkoły w obecności uczniów klasy do której uczęszcza uczeń i wychowawcy klasy.

Upomnienie pisemne – klasy IV – VI stosuje się, gdy uczeń poważnie naruszył normy i zasady panujące w szkole, kary wynikające z WSO są nieskuteczne a uczeń został już ukarany karą upomnienia ustnego i nagany ustnej. Upomnienie powoduje natychmiastowe obniżenia oceny z zachowania o jeden stopień. Jest odnotowane w dzienniku szkolnym i arkuszu ocen. Upomnienia pisemnego udziela dyrektor szkoły i zostaje ona wręczona uczniowi w obecności rodziców (prawnych opiekunów).

Nagana pisemna – klasy IV-VI nagana skutkuje natychmiastowym obniżeniem oceny z zachowania do oceny nagannej i odpowiednim wpisem w dzienniku szkolnym i arkuszu ocen. Stosuje się ją w przypadku znacznego, drastycznego, złamania reguł i zasad panujących na terenie szkoły, bądź czynu o bardzo dużej szkodliwości, w przypadku jeżeli inne kary wynikające z WSO nie odnoszą właściwych skutków wychowawczych a uczeń został już ukarany upomnieniem pisemnym. Nagany pisemnej udziela dyrektor szkoły i zostaje ona wręczona uczniowi w obecności rodziców, prawnych opiekunów.

O terminie wręczenia upomnienia lub nagany pisemnej wychowawca klasy powiadamia rodziców na piśmie a w razie nie zgłoszenia się rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły, upomnienie lub nagana zostają wysłane listem poleconym.

Upomnienie lub nagana pisemna stosowana wobec uczniów klas I-III skutkuje odpowiednim wpisem w dzienniku lekcyjnym i arkuszu ocen gdy upomnienie lub nagana ustna nie odnosi skutku i nie zauważa się poprawy zachowania ucznia.

Przeniesienie (za zgodą rodziców – prawnych opiekunów) do innej klasy - Stosuje się ją w przypadku znacznego, drastycznego, złamania reguł i zasad panujących na terenie szkoły, bądź czynu o bardzo dużej szkodliwości, w przypadku jeżeli inne kary wynikające z WSO nie odnoszą właściwych skutków wychowawczych a uczeń został już ukarany upomnieniem i naganą udzieloną ustnie i pisemnie. **Jeśli zachowanie nie ulega poprawie a rodzic nie wyraził zgody na przeniesienie do innej klasy – dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny.**

Stosowana w klasach I-III, w wyjątkowych sytuacjach, gdy uczeń został ukarany upomnieniem i naganą udzieloną ustnie i pisemnie oraz, gdy jego obecność wpływa destruktywnie na zespół klasowy, w którym przebywa.

Przeniesienie (za zgodą rodziców (prawnych opiekunów) i Organu Nadzoru Pedagogicznego) do innej szkoły - Stosuje się ją w przypadku znacznego, drastycznego, złamania reguł i zasad panujących na terenie szkoły, bądź czynu o bardzo dużej szkodliwości, w przypadku jeżeli inne kary wynikające z WSO nie odnoszą właściwych skutków wychowawczych a uczeń został już ukarany upomnieniem i naganą udzieloną pisemnie oraz przeniesieniem do innej klasy (lub w przypadku nie wyrażenia zgody przez rodziców (prawnych opiekunów) zawiadomiony został sąd rodzinny i toczy się wobec ucznia postępowanie a uczeń w dalszym ciągu nie poprawia swojego zachowania a jego obecność w szkole wpływa demoralizująco na innych uczniów.

I. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego przez ucznia lub przypadki tzw.fali.

W każdym przypadku, gdy uczeń jest świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie szkoły natychmiast zgłasza zaistnienie danego faktu najbliższej znajdującej się osobie dorosłej:

- pracownikowi szkoły
- nauczycielowi
- wychowawcy
- pedagogowi szkolnemu
- dyrektorowi szkoły

W sytuacjach objętych procedurami uczeń ma obowiązek podporządkować się poleceniom wszystkich pracowników szkoły.

1. Procedura zachowania się w przypadku czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. celowe popchnięcie, kopnięcie, wyzywanie):

Pracownik szkoły

1. **Zdecydowanie i stanowczo**, nie wdając się w dyskusję, całkowicie przerywa negatywne zachowania sprawcy wobec ofiary.
2. **Rozdziela strony.**
3. **Ustala granice:** nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. **Ocenia zagrożenia** i podejmuje decyzję o rodzaju interwencji.
5. **Rozmawia z uczniem** – zwraca uwagę na jego niewłaściwe zachowanie.
6. **Zgłasza** zaistniałe zdarzenia wychowawcy klasy.
7. **Przydziela pkt ujemne zgodnie z WSO.**

Wychowawca lub nauczyciel obserwujący zdarzenie:

8.Rozmowa z uczniem, a w klasach I-III wpisanie uwagi do zeszytu korespondencji z rodzicami.

9.Gdy uczeń nadal nie poprawia zachowania – poinformowanie ustne rodziców o zaistniałym fakcie, ustalenie wspólnych działań w stosunku do ucznia.

10.Gdy uczeń nadal nie poprawia zachowania poinformowanie przez wychowawcę pedagoga szkolnego o powtarzającym się niestosownym zachowaniu i podjęcie przez

pedagoga odpowiednich kroków (rozmowa z pedagogiem, pisemne wezwanie rodziców, ustalenie wspólnych działań wychowawczych).

11. Gdy uczeń nadal nie poprawia zachowania – poinformowanie przez pedagoga dyrektora szkoły – rozmowa z dyrektorem szkoły.

12. Jeżeli pomimo tego uczeń nie poprawia zachowania zastosowanie kar wynikających ze Statutu Szkoły (upomnienie, nagana ustna, nagana pisemna, aż do przeniesienia do innej klasy).

2. Procedura zachowania się w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia siebie lub innych, uszkodzenie ciała itp.)

Pracownik szkoły podejmuje następujące działania:

1. **Zdecydowanie**, nie wdając się w dyskusję, całkowicie przerywa negatywne zachowania sprawcy wobec ofiary .
2. **Rozdziela strony konfliktu.**
3. **Ustala granice:** nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. **Ocenia zagrożenie** i podejmuje decyzję o rodzaju dalszej interwencji.
5. **Udziela pierwszej pomocy** ofierze zdarzenia lub wzywa pielęgniarkę szkolną za pomocą telefonu lub innej osoby dorosłej, a w przypadku braku innych możliwości- ucznia, i **zabezpiecza miejsce zdarzenia.**
6. **Wzywa pomoc medyczną** - w razie konieczności.
7. **Informuje wychowawcę** (w przypadku jego nieobecności pedagoga, dyrektora szkoły lub jego zastępcę) rozpoczyna procedury wobec sprawcy zdarzenia. Przydziela pkt zgodnie z WSO.
8. Sporządza notatkę i przekazuje ją wychowawcy.

Wychowawca podejmuje następujące działania:

9. Powiadomienie pedagoga i dyrekcję o zaistniałym zdarzeniu.

10. Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) sprawcy i ofiary zaistniałego zdarzenia.

11. Rozmowa indywidualna ze sprawcą zdarzenia w obecności rodziców, pedagoga lub innego świadka – poinformowanie go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad, poinformowanie o dalszym toku postępowania.

12. Zastosowanie kary wynikającej z WSO.

14. Jeżeli uczeń nie poprawia zachowania podjęcie procedur przez pedagoga szkolnego.

Pedagog szkolny:

15. Rozmowa indywidualna ze sprawcą zdarzenia w obecności wychowawcy i jeżeli istnieje taka możliwość innego świadka – poinformowanie go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad, poinformowanie o dalszym toku postępowania.

16. Powiadomienie dyrektora szkoły.

17. Objęcie ucznia działaniami terapeutycznymi .

Dyrektor szkoły

18. Rozmowa indywidualna ze sprawcą zdarzenia w obecności wychowawcy, pedagoga szkolnego i jeżeli istnieje taka możliwość innego świadka – poinformowanie go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad, poinformowanie o dalszym toku postępowania, działaniach terapeutycznych.

19. W przypadku **poważnego wykroczenia** – dyrektor wzywa policję i przeprowadza rozmowy z uczniem w obecności rodziców (prawnych opiekunów), wychowawcy, ustalenie wspólnych oddziaływań profilaktycznych..

20. Jeżeli pomimo tego uczeń nie poprawia zachowania zastosowanie kar wynikających ze Statutu Szkoły (**Upomnienie, Nagana** – odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym i arkuszu ocen) aż do przeniesienia do innej klasy i zawiadomienia Sądu Rodzinnego.

21. Jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania dyrektor szkoły powiadamia Organ Nadzoru Pedagogicznego i Organ Prowadzący o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę i wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły.

22. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

II. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania przemocowego ze strony uczniów

W tym przypadku stosuje się procedury takie jak w przypadku zachowania agresywnego o dużej szkodliwości.

III. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych)

1. Na wniosek ucznia lub pracownika szkoły lub rodzica, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem szkolnym **przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające** ze stronami konfliktu.
2. W przypadku potwierdzenia się zarzutów – **podjęcie przez dyrektora szkoły postępowania dyscyplinarnego wobec nauczyciela** – powiadomienie odpowiednich organów zgodnie z Ustawą z dn. 26 stycznia 1982 r Karta nauczyciela. **Pracownicy niepedagogiczni podlegają odrębnym przepisom.**
3. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

IV. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie .

1) Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (ostre narzędzia np. nóż, żyletka, kastet itp.)

Wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są do:

1. **Nakłaniania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu**, (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma obowiązek oddać niebezpieczny przedmiot do depozytu)

2. **Powiadomienie wychowawcy klasy.**
3. **W przypadku dalszej odmowy**, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego zgodnie z WSO - w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia.
4. Natychmiastowe powiadomienie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły i podjęcie działania zmierzającego do zapewnienia bezpieczeństwa innym uczniom-**odizolowanie ucznia.**

Wychowawca klas i pedagog szkolny:

5. **Wezwanie rodziców (prawnych opiekunów)** do szkoły, powiadomienie o konsekwencjach czynu.

Dyrektor szkoły:

6. **Wezwanie policji** - w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia.
7. **Rewizja** przeprowadzona przez **policję** w obecności rodziców ucznia lub jeżeli rodzice odmówią przybycia w obecności nauczyciela, wychowawcy, pedagoga szkolnego lub dyrektora.
8. **Jeżeli pomimo tego uczeń nie poprawia zachowania zastosowanie kar wynikających ze Statutu Szkoły (Upomnienie, Nagana – odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym i arkusza ocen) aż do przeniesienia do innej klasy i zawiadomienia Sądu Rodzinnego.**
9. **Jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania dyrektor szkoły powiadamia Organ Nadzoru Pedagogicznego i Organ Prowadzący o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę i wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły.**
10. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

2) Procedura postępowania w przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego włączonych urządzeń elektronicznych (mp3,mp4, dyktafon itp.) w czasie zajęć:

1. **Uczeń nie może posiadać włączonego urządzenia elektronicznego, jeżeli znajduje się na zajęciach edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych.**
3. **W przypadku posiadania przez ucznia włączonego urządzenia elektronicznego w czasie zajęć nauczyciel ma prawo odebrać uczniowi urządzenie po uprzednim powiadomieniu go, że należy je wyłączyć. Urządzenie jest przekazywane, wychowawcy klasy lub dyrektorowi do depozytu.**
4. **Zatrzymane w depozycie urządzenie może odebrać jedynie rodzic lub prawny opiekun ucznia.**

Nauczyciel:

1. **Zdecydowanie**, stanowczo słownie, nie wdając się w dyskusje, **nakazuje wyłączenie urządzenia elektronicznego i oddanie go do depozytu.**
2. **Stosuje karę wynikającą z WSO**

3. W przypadku gdy uczeń posiadający włączone urządzenie elektroniczne na zajęciach nie odda go nauczycielowi mimo, że zostanie o to przez niego poproszony, nauczyciel informuje wychowawcę o zaistniałym fakcie.

Wychowawca

1. **Rozmowa indywidualna** ze sprawcą zdarzenia – poinformowanie go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad, poinformowanie o dalszym toku postępowania.
2. Powiadomienie rodziców i **rozmowa wychowawcy** z uczniem w obecności rodziców, podjęcie wspólnych oddziaływań wychowawczych.
3. Jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania zastosowanie kar wynikających z WSO, powiadomienie pedagoga.

Pedagog:

4. **Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów)** ucznia o zaistniałym zdarzeniu
5. **Przeprowadza rozmowę w obecności rodziców (prawnych opiekunów) i wychowawcy ze sprawcą zdarzenia i ustala wspólne oddziaływania wychowawcze oraz powiadamia o dalszych procedurach postępowania.**
6. **Powiadomienie dyrektora o zaistniałym zdarzeniu**

W przypadku jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia swojego zachowania:

Dyrektor szkoły:

1. **Wezwanie rodziców (prawnych opiekunów)** – powiadomienie ich o zaistniałym fakcie, i wspólne ustalenie form oddziaływań wychowawczych oraz o dalszych procedurach postępowania
2. **Jeżeli pomimo tego uczeń nie poprawia zachowania zastosowanie kar wynikających ze Statutu Szkoły (Upomnienie, Nagana – odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym i arkuszu ocen) aż do przeniesienia do innej klasy i zawiadomienia Sądu Rodzinnego.**
3. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

V. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (np: wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, chodzenie po sali bez pozwolenia nauczyciela, brak reakcji na polecenia nauczyciela itp.)

Nauczyciel

1. **Słowne zwrócenie uwagi** na niewłaściwe postępowanie ucznia.
2. **Próba uspokojenia** sytuacji w klasie.
3. W przypadku **konfliktu między uczniami– rozdzielenie stron.**
4. W przypadku **braku reakcji ze strony uczniów - poinformowanie o dalszych konsekwencjach.**
5. **Zastosowanie kar** wynikających z WSO.
6. **W przypadku braku poprawy przekazanie ucznia pod opiekę pedagoga szkolnego, a w przypadku jego nieobecności wicedyrektorów lub**

dyrektora(nauczyciel prosi innego pracownika szkoły o wezwanie w/w/ osób ,a w przypadku , gdy nie ma takiej osoby w pobliżu informację przekazuje przewodniczący klasy).

7. Powiadomienie wychowawcy klasy o zdarzeniu.

Wychowawca

8.Rozmowa wychowawcy klasy ze sprawcą zdarzenia, zwrócenie uwagi na niewłaściwe zachowanie i dalsze konsekwencje a w przypadku przekazania przez nauczyciela ucznia – sprawcy zdarzenia pod opiekę pedagoga szkolnego lub dyrektora **powiadomienie rodziców i rozmowa ze sprawcą zdarzenia w ich obecności, ustalenie wspólnych oddziaływań wychowawczych i poinformowanie o dalszych procedurach postępowania**

9.W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, zastosowanie kary wynikającej z WSO i **powiadomienie dyrekcji szkoły oraz pedagoga szkolnego**

Pedagog szkolny:

10.W przypadku powtórzenia się zachowania lub czynu o dużej szkodliwości, jeżeli uczeń nie poprawia zachowania, rozmowa indywidualna w obecności rodziców i wychowawcy, ustalenie wspólnych działań wychowawczych i **powiadomienie o dalszych procedurach postępowania**

11.Powiadomienie dyrektora szkoły

12..W każdym przypadku, powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów).

Dyrektor Szkoły:

13.Przeprowadzenie rozmowy w obecności rodziców (prawnych opiekunów) pedagoga szkolnego i wychowawcy – ustalenie wspólnych oddziaływań wychowawczych i poinformowanie o dalszych procedurach postępowania

14.Jeżeli pomimo tego uczeń nie poprawia zachowania zastosowanie kar wynikających ze Statutu Szkoły (Upomnienie, Nagana – odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym i arkuszu ocen) aż do przeniesienia do innej klasy i zawiadomienia Sądu Rodzinnego.

15.Jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania dyrektor szkoły powiadamia Organ Nadzoru Pedagogicznego i Organ Prowadzący o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę i wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły.

16. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

VI. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły itp.) lub popełnienia przez ucznia czynu karalnego.

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły:

1. Natychmiastowe powiadomienie wychowawcy, dyrektora, pedagoga szkolnego.

Wychowawca, pedagog szkolny:

2. Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) o zaistniałym zdarzeniu

Dyrektor szkoły:

3. Przeprowadzenie rozmowy ze sprawcą oraz świadkiem zdarzenia w obecności pedagoga szkolnego i rodziców (prawnych opiekunów)
4. W przypadku drastycznego naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub innego pracownika szkoły powiadomienie policji przez dyrektora szkoły.
5. Uruchomienie procedur wynikających z WSO.
6. **Jeżeli pomimo tego uczeń nie poprawia zachowania zastosowanie kar wynikających ze Statutu Szkoły (Upomnienie, Nagana – odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym i arkusza ocen) aż do przeniesienia do innej klasy i zawiadomienia Sądu Rodzinnego.**
7. **Jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania dyrektor szkoły powiadamia Organ Nadzoru Pedagogicznego i Organ Prowadzący o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę i wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły.**
8. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

Czyn karalny :

Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego oraz udzielenie pomocy uczniowi - sprawcy czynu karalnego.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły, osoba wyznaczona w przypadku nieobecności w/w.
Podstawy uruchomienia działań	Przypadek dotyczy czynów zabronionych przez ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich rozumianych jako przestępstwo, przestępstwo skarbowe albo wykroczenie określone w artykułach: <ul style="list-style-type: none"> ■ art. 50a - posiadanie noża, maczety lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu w miejscu publicznym,
	<ul style="list-style-type: none"> ■ art. 51 - zakłócenie spokoju lub porządku publicznego, art. 69 - umyślne niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków, ■ art. 74 - niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków ostrzegawczych, ■ art. 76 - rzucanie przedmiotami w pojazd mechaniczny, ■ art. 85 - samowolne ustawianie, niszczenie, uszkodzanie znaków, ■ art. 87 - prowadzenie pojazdu w stanie po użyciu alkoholu, ■ art. 119 - kradzież lub przywłaszczenie, ■ art. 122 - paserstwo czyli nabycie mienia, wiedząc o tym, że pochodzi ono z kradzieży, ■ art. 124 - niszczenie lub uszkodzanie cudzej rzeczy, ■ art. 133 - spekulacja biletami, tzw. konik, ■ art. 143 - utrudnianie lub uniemożliwianie korzystania z urządzeń użytku publicznego.
	Osoba będąca świadkiem/dostrzegła zagrożenie zobowiązania jest do <ul style="list-style-type: none"> ■ powiadomienia dyrektora szkoły.

Sposób działania	<p>* Dyrektor szkoły odpowiada za ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ W przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, wyznaczone przez niego osoby winny zatrzymać i przekazać go dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę. ■ Dyrektor szkoły winien powiadomić rodziców ucznia o zaistniałym przypadku. ■ Dyrektor szkoły jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia Policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub w przypadku, gdy nieletni sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość jest nieznana. Do jego obowiązków należy także zabezpieczenie ewentualnych dowodów lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji.
PRZYPADEK UCZNIĄ BĘDĄCEGO OFIARĄ CZYNU KARALNEGO	
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole na wypadek zidentyfikowania w szkole ucznia będącego ofiarą czynu karalnego ucznia oraz udzielenie pomocy uczniowi - ofierze czynu karalnego.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności - osoba przez nich upoważniona.
Podstawy uruchomienia działań	Sytuacja, w której uczeń stał się ofiarą czynu karalnego zabronionego przez ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich.
Sposób działania	<ul style="list-style-type: none"> ■ Osoba będąca świadkiem, która dostrzegła zagrożenie, winna udzielić ofierze czynu karalnego pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń. Następnie świadek powinien powiadomić o sytuacji dyrektora ■ Obowiązkiem dyrektora szkoły jest niezwłoczne powiadomienie rodziców ucznia - ofiary czynu karalnego. ■ Następnie dyrektor szkoły winien niezwłocznie wezwać Policję, szczególnie w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia. ■ W dalszej kolejności ofiara czynu karalnego powinna otrzymać pomoc,

VII. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły:

1. **Interwencja** – powstrzymanie sprawców.
2. **Powiadomienie wychowawcy, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły**

Wychowawca:

3. **Wezwanie rodziców (prawnych opiekunów)**, rozmowa indywidualna ze sprawcą w obecności rodziców, ustalenie wspólnych oddziaływań wychowawczych;
4. **Zastosowanie kar wynikających z WSO.**

5. **Wszczęcie procedur prawnych** mających na celu **wyciągnięcie konsekwencji materialnych** wobec rodziców (prawnych opiekunów) sprawców lub odpracowanie szkody.

Pedagog szkolny:

6. W przypadku **braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować** w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
7. **Wezwanie rodziców (prawnych opiekunów)** ustalonych sprawców, rozmowa w obecności wychowawcy, ustalenie wspólnych oddziaływań wychowawczych,
8. **Zastosowanie kar wynikających z WSO.**
9. **Wszczęcie procedur prawnych** mających na celu **wyciągnięcie konsekwencji materialnych** wobec rodziców (prawnych opiekunów) sprawców lub odpracowanie szkody.

Dyrektor szkoły:

10. W przypadku **dużej szkody, wynikającej z kodeksu wykroczeń**, obligatoryjne **wezwanie policji.**
11. **Wszczęcie procedur prawnych** mających na celu **wyciągnięcie konsekwencji materialnych** wobec rodziców (prawnych opiekunów) sprawców lub odpracowanie szkody.
12. **Jeżeli pomimo tego uczeń nie poprawia zachowania zastosowanie kar wynikających ze Statutu Szkoły (Upomnienie, Nagana – odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym i arkuszu ocen) aż do przeniesienia do innej klasy i zawiadomienia Sądu Rodzinnego.**
13. **Jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania dyrektor szkoły powiadamia Organ Nadzoru Pedagogicznego i Organ Prowadzący o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę i wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły.**
14. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

VIII. Procedura w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, np. występuje przypadek pedofilii w szkole

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły :

1. **Przekazać** uzyskaną **informację** wychowawcy klasy.

Wychowawca:

2. **Wychowawca informuje** o fakcie **dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego.**
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami (prawnymi opiekunami) z uczniem **w obecności pedagoga szkolnego.** W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

4. Wychowawca stosuje sankcje zgodnie z WSO.
5. Jeżeli rodzice (prawni opiekunowie) odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor podejmuje dalsze działania.

Dyrektor:

6. Dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (*specjalistę ds. nieletnich*).
7. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (*rozmowa z rodzicami przeprowadzona przez dyrektora szkoły, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.*), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
7. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

Przypadek pedofilii w szkole

Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego wynikającego z możliwości pojawienia się osób, które psychicznie i fizycznie będą molestowały dzieci i nakłaniały do czynności seksualnych.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. osoba wyznaczona w przypadku nieobecności W przypadku ich nieobecności - osoba przez nich upoważniona.
Sposób działania	<p>Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie tego zjawiska.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w pierwszym kroku po stwierdzeniu zagrożenia należy powiadomić dyrektora oraz pedagoga/psychologa szkolnego ▪ w przypadku potwierdzenia informacji o pojawianiu się osób obcych, zaczepiających uczniów, należy bezzwłocznie powiadomić najbliższą placówkę Policji ▪ następnie dyrektor szkoły winien przekazać pracownikom szkoły informację o stwierdzonym zagrożeniu ▪ wychowawcy klas oraz pedagodzy szkolni winni podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia oraz wskazania możliwych form przekazania informacji o osobach, które mogą stwarzać zagrożenie ▪ w przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, bezzwłocznie powinni zostać powiadomieni rodzice/prawni opiekunowie ucznia oraz policja w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawcy molestowania ▪ wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem (w obecności rodziców ustala przyczyny i okoliczności zdarzenia) ▪ dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia ▪ wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustali działania z udziałem psychologa dziecięcego lub pedagoga w celu zapewnienia opieki na uczennicą/uczniem
Podstawy prawne uruchomienia procedury	Kodeks Karny: art. 197 § 3; art. 200 art. 200a; art. 200b;

IX. Procedura w przypadku, gdy zachodzi podejrzenie ,że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków i innych substancji odurzających

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy i pedagoga szkolnego.
2. W razie konieczności odizolowuje ucznia od reszty klasy (np. gabinet pielęgniarki), ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.

Pielęgniarka szkolna:

3. W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia pielęgniarka udziela pierwszej pomocy, wzywa pogotowie ratunkowe i zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły.

Wychowawca lub pedagog szkolny:

4. Wychowawca lub pedagog wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację, zobowiązuje ich do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
5. Wychowawca lub pedagog przeprowadza w możliwie najszybszym terminie rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności, informuje o dalszych procedurach, ustala wspólne oddziaływania wychowawcze, stosuje sankcje wynikające z WSO.

Dyrektor szkoły:

6. Zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub **środków odurzających**, odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.

W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

7. Dyrektor stosuje sankcje wynikające z WSO.
8. Jeżeli **powtarzają się przypadki**, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to **dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego**.
9. W każdym tego typu przypadku uczeń **otrzymuje naganę pisemną a w przypadku dalszego występowania podobnych przypadków dyrektor stosuje sankcje** wynikające ze Statutu Szkoły aż do procedur przeniesienia ucznia do innej szkoły.
10. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

X. Procedura w przypadku, gdy na terenie szkoły znajduje się substancja przypominająca wyglądem:

a) narkotyk,

b) podejrzany pakunek:

a) Nauczyciel lub inny pracownik szkoły:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności, w obecności drugiej osoby zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz zabezpiecza przed ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. O zaistniałym fakcie informuje dyrektora szkoły, który ma obowiązek wezwać policję.

Dyrektor szkoły :

3. Dyrektor szkoły wzywa policję.
4. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
5. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

b) 1) Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku - należy założyć, że podejrzany pakunek jest ładunkiem wybuchowym, dopóki taka ewentualność nie zostanie wykluczona

2) Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwaj podejrzanego pakunku - w przypadku ładunku wybuchowego może on eksplodować w trakcie próby manipulowania

3) Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala) - okrycie pakunku w przypadku wycieku nieznanej substancji może ograniczyć rozprzestrzenianie się substancji

4) Poinformuj o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły

5) Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ewakuacja ma na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku

6) Nie używaj telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy

1) Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową

2) W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną

za kierowanie działaniami kryzysowymi - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły

- 3) Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych

Poniższa tabela prezentuje instrukcję postępowania w przypadku podejrzenia podłożenia na terenie szkoły ładunku wybuchowego lub podejrzanego pakunku:

Osoby odpowiedzialne za uruchomienie procedury	Dyrektor placówki lub w przypadku jego nieobecności wicedyrektor W przypadku ich nieobecności - osoba przez nich upoważniona
Otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego	Stwierdzenie podejrzanego pakunku
Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego, zapamiętaj jak największą ilość szczegółów	Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku
Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje	Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwaj podejrzanego pakunku
Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury	Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala)
Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji	Poinformuj o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury
Nie używaj telefonu komórkowego	Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji
Sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia	Nie używaj telefonu komórkowego
Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb	Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb
W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi	W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi
Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu	Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu

Sposób prowadzenia ewakuacji	Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę administratora budynku (wyznaczonej osoby odpowiedzialnej za uruchomienie procedury) lub sił interweniujących i zgodnie z ich wskazówkami	
Telefony alarmowe	Policja 997	Telefon alarmowy 112
Sposób powiadamiania służb	Wybierz jeden z ww. numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:	nazwę i adres szkoły
		rodzaj stwierdzonego zagrożenia
		imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
		telefon kontaktowy
		zrealizowane przedsięwzięcia
		potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie
Sposób postępowania z uczniami ze SPE	Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.	
Zarządzanie na wypadek sytuacji kryzysowej	Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.	
Obowiązki pracowników	<p>Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury</p> <p>Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury</p> <p>Znać sygnał uruchamiający procedurę</p> <p>Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych</p> <p>Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury</p> <p>Znać miejsce ewakuacji.</p> <p>Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury</p> <p>Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.</p>	

XI. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyki.

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły:

1. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga i dyrektora szkoły.

2. **Nauczyciel w obecności innej osoby** (wychowawcy, dyrektora, **pedagoga szkolnego**) **ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu** podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby itp. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie przeszukać odzieży ani torby ucznia – jest to czynność zastrzeżona dla policji.
3. W przypadku **oddania nauczycielowi przez ucznia podejrzanej substancji, szkoła przekazuje ją niezwłocznie policji.**

Wychowawca, pedagog szkolny:

4. **Powiadomienie o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wezwanie do natychmiastowego stawiennictwa w szkole lub miejscu przebywania ucznia.**
5. W przypadku, gdy **uczeń odmawia oddania substancji, dyrektor szkoły powiadamia policję**, policja w obecności rodziców ucznia przeprowadza rewizję.
6. **Wychowawca, pedagog szkolny i dyrektor szkoły przeprowadzają rozmowę z uczniem i jego rodzicami, ustalają dalsze działania wychowawcze i informują o dalszych procedurach postępowania.**
7. **W przypadku potwierdzenia, że podejrzana substancja jest narkotykiem lub środkiem odurzającym stosuje się sankcje wynikające z WSO i udziela się uczniowi upomnienia lub nagany pisemnej.**
8. **W przypadku dalszego występowania podobnych przypadków dyrektor stosuje sankcje** wynikające ze Statutu Szkoły aż do procedur przeniesienia ucznia do innej szkoły.
9. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

XII. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły :

1. **Zgłasza fakt wychowawcy klasy .Sporządza notatkę ze zdarzenia.**

Wychowawca:

2. **Wychowawca powiadamia o fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz pedagoga .**
3. **Przeprowadza rozmowę dyscyplinująco-profilaktyczną w obecności pedagoga i rodziców– powiadamia ucznia o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia przez osoby niepełnoletnie.**
4. **Zastosowanie sankcji wynikających z WSO.**

Pedagog:

- 5.**Przeprowadza rozmowę uświadamiającą.**
- 6.**Kieruje ucznia na właściwe zajęcia terapeutyczne.**
- 7.**Wspiera rodziców, dostarczając im potrzebnych informacji(fachowa literatura, ... warsztaty)**
- 8.**Jeżeli zachowanie ucznia powtarza się pedagog lub wychowawca informują dyrekcję i wspólnie opracowują plan działań terapeutycznych. Plan konsultują z rodzicami. Plan działań terapeutycznych jest realizowany za zgodą rodziców.**

XIII. Postępowanie w sytuacji wagarów ucznia

Wychowawca:

1. **W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia, wychowawca telefonicznie powiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia o nieobecności – ustalenie przyczyny nieobecności.**

2. **W przypadku, gdy rodzic (prawny opiekun) zapomniał o usprawiedliwieniu – wychowawca na wniosek rodzica usprawiedliwia nieobecność ucznia.**

3. **W przypadku, gdy rodzic (prawny opiekun) nie wiedział o nieobecności ucznia – wychowawca wpisuje w dzienniku szkolnym nieobecność nieusprawiedliwioną.**

4. **W przypadku zdiagnozowania wagarów ucznia wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności pedagoga szkolnego lub innego świadka (mogą to być uczniowie z klasy), informuje o konsekwencjach, jeśli dany czyn będzie się powtarzał.**

5. Zastosowanie sankcji wynikających z WSO.

6. **W przypadku braku informacji ze strony rodziców o nieobecności ucznia dłuższej niż tydzień wychowawca zobowiązany jest do kontaktu z rodzicami ucznia i ustalenia przyczyny nieobecności.**

Pedagog

6. **W przypadku braku reakcji rodziców/prawnych opiekunów na przedłużające się wagary, przeprowadza wspólnie z wychowawcą wywiad środowiskowy w domu. Jeżeli rodzina korzysta z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej, wywiad kontrolny może przeprowadzić pracownik socjalny na wniosek szkoły.**

7. **Jeżeli rozmowa z rodzicami nie przynosi spodziewanego skutku, i nieobecności ucznia powtarzają się nadal pedagog powiadamia dyrektora szkoły.**

Dyrektor:

8. **W przypadku, gdy niemożliwe jest nawiązanie kontaktu z rodzicami ucznia – po dwóch tygodniach nieobecności dyrektor szkoły wysyła pisemne zawiadomienie do rodziców/prawnych opiekunów o absencji ucznia i nierealizowaniu przez niego obowiązku szkolnego.**

9. **W przypadku dalszego braku reakcji prawnych opiekunów/rodziców ucznia wszczęcie postępowania administracyjnego i administracyjna egzekucja realizacji obowiązku szkolnego przez organ prowadzący i powiadomienie sądu rodzinnego.**

10. **Dalsze postępowanie leży w gestii organu prowadzącego.**

11. **Wszelkie działania szkoły muszą być udokumentowane pisemnie.**

XIV. Procedura postępowania. Sytuacja – wypadek w szkole lub na terenie szkoły

1. **Postępowanie wszystkich pracowników szkoły zgodnie z „Procedurami postępowania w przypadku zaistnienia wypadku w Szkole Podstawowej nr 2” z 2013(?)r. zgodnie z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.**

XV. Procedura postępowania w przypadku kradzieży

Nauczyciel, inny pracownik szkoły lub ofiara kradzieży:

1. **Poinformowanie wychowawcy lub pedagoga szkolnego.**

Wychowawca lub pedagog szkolny:

2. **Rozmowa wychowawcy** z uczniem celem ustalenia przyczyn kradzieży.
3. **Wezwanie do szkoły rodziców (prawnych opiekunów)** ucznia i przekazanie im informacji, uzgodnienie dalszych oddziaływań wychowawczych, poinformowanie o dalszych procedurach postępowania.
4. **Zastosowanie sankcji wynikających z WSO.**
5. **Zobowiązanie ucznia do oddania skradzionej** rzeczy ewentualnie pokrycie kosztów skradzionego przedmiotu.
6. **W przypadku odmowy współpracy** przez ucznia i rodziców **powiadomienie dyrektora** szkoły o zaistniałej sytuacji.

Dyrektor:

7. **Wezwanie do szkoły rodziców (prawnych opiekunów)** ucznia i przekazanie im informacji, uzgodnienie dalszych oddziaływań wychowawczych, poinformowanie o dalszych procedurach postępowania.
8. **Zobowiązanie ucznia** w obecności rodziców **do oddania skradzionej** rzeczy ewentualnie pokrycie kosztów skradzionego przedmiotu.
9. **W przypadku odmowy współpracy** przez ucznia i rodziców **powiadomienie policji** o zaistniałej sytuacji.
10. Dalszy tok postępowania prowadzi policja.
11. Każdorazowo sporządzenie notatki służbowej z zaistniałego zdarzenia.

XVI. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia nadużywania mediów elektronicznych (internet, portale społecznościowe, zakupy on-line, cyberprzemoc).

Rodzic:

1. Poinformowanie wychowawcy lub pedagoga szkolnego.

Wychowawca:

1. Poinformowanie pedagoga o zaistniałym problemie.

Pedagog:

1. Rozmowa uświadamiająca z rodzicem, uczniem.
2. Ustalenie działań naprawczych (kontrakt).
3. Pokierowanie rodzica do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

XVII. Procedura na wypadek wtargnięcia napastnika (terrorysty) do szkoły.

Niezbędne reakcje nauczyciela, które dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. *aktywny strzelec*.

- Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz

(zabarykaduj się) - szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób

- Wycisz i uspokój uczniów - wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę
- Zaopiekuj się uczniami ze SPE¹ i uczniami, którzy potrzebują pomocy - należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji
- Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony - niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia
- Poinformuj policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji - w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji
- Zasłoń okno, zgaś światło - należy zaciemnić salę aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego
- Nie przemieszczaj się - przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników
- Stań poniżej linii okien, zejźdź ze światła drzwi - przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników
- Zejźdź z linii strzału, połoź się na podłodze - z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz
- Jeżeli padną strzały, nie krzycz - napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma
- Nie otwieraj nikomu drzwi - interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi
- W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia - w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

- Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika - wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników

¹ SPE - specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

- Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon - wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej
- Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegos polecenia - w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu
- Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego - w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji
- Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika - odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji
- Nie zwracaj na siebie uwagi - niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu
- Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny - brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców
- Nie oszukuj terrorysty - oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane
- Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu - zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie, co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców
- Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami - wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty
- Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów - każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana
- Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty - nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek.

W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

- Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów - możesz zostać uznany za terrorystę - policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar
- Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi - próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji
- Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy - taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników
- Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom - postawa taka ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników

- **Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących - tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego**
- **Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami - wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową**
- **Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy - policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców**
- **Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona - w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtapiać w tłum i uciec z miejsca ataku**
- **Po wydaniu polecenia wyjścia - opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku - w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne**

Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru - najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr.

XVIII. Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły.

SYTUACJA, GDY NASTĄPIŁO SKAŻENIE SZKOŁY (SZKOŁA OTRZYMUJE INFORMACJĘ O MOŻLIWYM SKAŻENIU SUBSTANCJĄ CHEMICZNĄ/BIOLOGICZNĄ - NP. TELEFON O ZAMIARZE ATAKU).

Należy wówczas:

- 1) zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
- 2) natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku
- 3) w budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
- 4) w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry
- 5) przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji
- 6) powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego

wysiłku

- 7) do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych
- 8) oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

SYTUACJA, GDY SZKOŁA ZOSTAŁA SKAŻONA SUBSTANCJĄ CHEMICZNĄ/BIOLOGICZNĄ, A ZAGROŻENIE ZOSTAŁO WYKRYTE NATYCHMIAST LUB SZYBKO PO JEGO POJAWIENIU SIĘ.

Należy wówczas:

- 1) nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
- 2) aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem
- 3) pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
- 4) opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
- 5) powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję
- 6) zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru - rejonów ewakuacji powinno być kilka, znajdujących się w różnych kierunkach od szkoły, gdyż nie znamy kierunku wiatru, z jakiego będzie wiał w czasie przedmiotowego zagrożenia, rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki, a nie otwarta przestrzeń
- 7) natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby - policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia
- 8) jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka
- 9) po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb - policja, straż pożarna, wyspecjalizowana jednostka zwalczania skażeń i zakażeń
- 10) w obiekcie - budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
- 11) sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.
- 12) w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry

- 13) przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń - częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji
- 14) powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
- 15) oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

SYTUACJA, GDY SZKOŁA ZOSTAŁA SKAŻONA SUBSTANCJĄ CHEMICZNĄ/BIOLOGICZNĄ, A ZAGROŻENIE ZOSTAŁO WYKRYTE PÓŹNO, NP. GDY POJAWIŁY SIĘ OBJAWY REAKCJI NA SUBSTANCJĘ LUB/I OGNISKA ZACHOROWAŃ:

Należy wtedy:

- 1) nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
- 2) powiadomić osobę odpowiedzialną w szkole za zarządzanie kryzysowe - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję
- 3) przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się
- 4) pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
- 5) opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
- 6) ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły
- 7) natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia
- 8) w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny
- 9) oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Poniższa tabela prezentuje instrukcję postępowania w przypadku skażenia substancją chemiczną lub biologiczną terenu szkoły oraz zagrożenia skażeniem ww. substancjami.

Osoby odpowiedzialne za uruchomienie procedury	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły W przypadku ich nieobecności - osoba przez nich upoważniona
--	---

Szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną (np. telefon o zamiarze ataku) gdy nie nastąpiło skażenie placówki	zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
	natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby
	w budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
	w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze
	przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń
	powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
	do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji, nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych
oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.	
Szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się	nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
	aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem
	pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
	opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych
	osób
	powiadomić administratora
	zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
	natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby
	jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka

	<p>po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb</p>
	<p>w obiekcie - budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację</p>
	<p>sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.</p>
	<p>w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki</p>
	<p>przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń</p>
	<p>powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku</p>
	<p>oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.</p>
<p>Szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań:</p>	<p>nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy</p>
	<p>powiadomić kierownictwo szkoły</p>
	<p>aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem</p>
	<p>pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów</p>
	<p>opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób</p>
	<p>ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz</p>
	<p>pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły</p>
	<p>natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby</p>
	<p>w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację, a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny</p>
	<p>oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi</p>

Sposób prowadzenia ewakuacji	Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę sił interwenujących i zgodnie z ich wskazówkami	
Sposób reakcji na sygnał dźwiękowy	Sygnał dźwiękowy	ewakuacja
	Sygnał dźwiękowy	wejść i pozostać w budynku
Telefony alarmowe	Policja 997 Straż pożarna 998 Pogotowie Ratunkowe 999 Telefon alarmowy 112	
Sposób powiadamiania służ	Wybierz jeden z ww. numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:	nazwę i adres szkoły
		rodzaj stwierdzonego zagrożenia
		imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
		telefon kontaktowy
		zrealizowane przedsięwzięcia
		potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie
Sposób postępowania z uczniami ze SPE	Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.	
Zarządzanie na wypadek sytuacji kryzysowej	Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.	
Obowiązki pracowników	Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury	
	Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury	
	Znać sygnał uruchamiający procedurę	
	Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych	
	Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury	
	Znać miejsce ewakuacji	

	Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury
	Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

XIX. Procedura postępowania na wypadek występowania przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia oraz innych niepokojących zachowań seksualnych(prostytucja,..)

Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego związanego z rozpowszechnianiem materiałów o charakterze pornograficznym.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności - osoba przez nich upoważniona.

Sposób działania	<ul style="list-style-type: none"> ■ W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie, w szkole należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu ■ W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia. ■ Dyrektor szkoły winien przekazać informacje o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły. ■ Wychowawca klasy i pedagog szkolny winien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań ■ Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne ■ Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.
PRZYPADK PROSTYTUCJI W SZKOLE LUB WŚRÓD UCZNIÓW	
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego związanego z prostytucją w szkole lub wśród uczniów.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły W przypadku ich nieobecności - osoba przez nich upoważniona.
Sposób działania	<ul style="list-style-type: none"> ■ W przypadku otrzymania informacji o sytuacji, w której uczeń był świadkiem czynności mogących mieć znamiona prostytucji, nauczyciel/pracownik przyjmujący zawiadomienie powinien powiadomić o zaistniałym wydarzeniu dyrektora szkoły. ■ W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy, który powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia. ■ W przypadku stwierdzenia przez pracownika/nauczyciela, że uczeń/uczennica świadomie lub nie, dopuszczał się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się, powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia. ■ Wychowawca winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji

	<p>zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły winien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich). ■ W sytuacji, gdy szkoła wykorzystwała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenia ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem i itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły winien powiadomić sąd rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji. ■ Jeżeli postępowanie świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych, czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez statut i/lub regulamin szkoły. ■ W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu karnego, dyrektor szkoły jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. ■ Dyrektor szkoły winien powiadomić Policję o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. ■ Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia. ■ Dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustala
Podstawa prawna	Kodeks Karny: art. 18 § 3, art. 203, art. 204.
	PRZYPADK NIEPOKOJĄCYCH ZACHOWAŃ SEKSUALNYCH UCZNIÓW W SZKOLE
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego związanego z zachowaniami uczniów o charakterze seksualnym.

Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności - osoba przez nich upoważniona,
Sposób działania	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nauczyciel lub inny pracownik szkoły pracownik powinien powiadomić wychowawcę klasy i/lub pedagoga/psychologa szkolnego o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole, a jeżeli jest ich świadkiem, żąda od ucznia zaprzestania czynności i podejmuje z nim rozmowę wychowawczą. ■ W przypadku, gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez uczniów, którzy brali czynny udział w tego typu zachowaniach ■ Wychowawca lub pedagog/ psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem oraz informuje o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia. ■ Jeżeli przeprowadzenie rozmowy z uczniem nie jest wystarczające dla zmiany jego zachowań, wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny przekazuje rodzicom informację o zachowaniu ich dziecka, zobowiązując ich jednocześnie do szczególnego nadzoru nad nim ■ Wychowawca może wezwać rodziców/opiekunów prawnych ucznia do szkoły i przeprowadzić rozmowę z uczniem w ich obecności oraz ustalić z nimi dalsze wspólne postępowanie z dzieckiem. ■ W sytuacji kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, gdy szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji (np. uprawianie nierzędu), dyrektor szkoły _pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję - Wydział ds. Nieletnich. ■ Gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego przestępstwa (np. gwałtu), pedagog/psycholog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły po uprzednim powiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów ucznia, zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, która dalej postępuje zgodnie ze swoimi procedurami. Pedagog całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę. ■ Jeżeli postępowanie świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych, czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez statut i/lub regulamin szkoły. ■ W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

Procedury uzupełniające:

1.PROCEDURA W PRZYPADKU ZWOLNIENIA UCZNIĄ Z NIEKTÓRYCH ZAJĘĆ SZKOLNYCH PRZEZ RODZICÓW

1. Uczeń może być zwolniony z zajęć szkolnych na pisemną lub osobistą prośbę rodziców.
2. Ucznia klas I-III ze szkoły odbiera osobiście rodzic lub inny pełnoletni wskazany przez rodzica(rodzic informuje nauczyciela w formie pisemnego oświadczenia , w piśmie podaje imię i nazwisko osoby odbierającej dziecko, nr dowodu osobistego , oraz nr telefonu).
- 3.Opuszczenie szkoły przez ucznia jest odnotowywane w dzienniku.

2.PROCEDURA OCZEKIWANIE UCZNIÓW NA ROZPOCZĘCIE ZAJĘĆ SZKOLNYCH

1. Uczniowie przychodzą do szkoły nie wcześniej niż 10 minut przed rozpoczęciem zajęć.
- 2.Po przyjeździe do budynku uczniowie oczekują na otwarcie klas na korytarzu szkolnym pod opieką nauczyciela dyżurującego.
- 3.Klasy otwierane są o godz. 8.00.
- 4.Nauczyciele rano rozpoczynają dyżur o godz. 7.45

3.PROCEDURA OPUSZCZANIE SZKOŁY PRZEZ UCZNIÓW PO ZAKOŃCZONYCH LEKCJACH

- 1.Uczniowie po zakończonych zajęciach opuszczają budynek szkoły i udają się do domu (uczniów, którzy nie ukończyli 7 lat odbierają prawni opiekunowie lub wyznaczone przez nich osoby)
- 2.Uczniowie dojeżdżający oczekują na autobus szkolny w świetlicy.

4.PROCEDURA W PRZYPADKU UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH, APELI, AKADEMII

1. Apele i uroczystości szkolne odbywają się według ustalonego harmonogramu.
- 2.Uczniowie ustawiają się po przerwie przed salą w ustalonym porządku , następnie zostawiają wszystkie rzeczy w klasie.
- 3.Na akademię lub apel uczniowie wychodzą z klas wraz z nauczycielem uczącym i schodzą na plac apelowy lub wyznaczone miejsce.
- 4.Po zakończeniu uczniowie opuszczają plac w wyznaczonym porządku , pod nadzorem nauczycieli wracają na lekcje.

5.ROCEDURA -ZAJĘCIA POZALEKCYJNE/POZASZKOLNE.

- 1.Uczniowie mogą uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych za zgodą rodziców.
- 2.Uczniowie przychodzą na zajęcia nie wcześniej niż 10 minut przed rozpoczęciem.
- 3.Uczniowie przebywają pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia (nauczyciel jest także odpowiedzialny za uczniów 10 minut przed i po zajęciach)
- 4.Dyskoteki organizowane są zgodnie z Regulaminem dyskotek i imprez szkolnych.
- 5.Uczniowie łamiący postanowienia porządkowe są odsyłani do domu po wcześniejszy telefonicznym powiadomieniu rodziców.

6.PROCEDURA -OSOBY OBCE W SZKOLE

1. Na terenie szkoły mogą przebywać uczniowie, nauczyciele i pracownicy obsługi.
2. Każda obca osoba jeżeli musi wejść na teren szkoły, ma obowiązek okazać się dokumentem tożsamości każdemu pracownikowi szkoły.
3. Zabrania się akwizycji i handlu obwoźnego na terenie szkoły.
4. Na teren szkoły wchodzimy tylko wejściem od strony budynku A i budynku D.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk)

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112.

O obowiązujących procedurach w sytuacjach zagrożenia szkoła informuje rodziców na spotkaniach z rodzicami. Powyższe procedury są dostępne w pokoju nauczycielskim szkoły oraz publikowane są w serwisie internetowym szkoły.